

Ungdomsskole for bedret psykisk helse

Med fokus på skjerming i åpent miljø

Presentasjonsmappe
Bacheloravhandling Kandidat 6194

Innhold

Stedsanalyse	4
Hovedtiltak	5
Romfordeling	6
Dagslys og Åpenhet	10
Hjemmeområder	12
Tiltak for skjeming i åpent miljø	14
Konsept	18
Hovedmaterialer	20
Øvrige fargepaletter	21
Studieområder	22
Grupperom	26
Grupperom	27
Kantine	28
Allrom	29
Bibliotek	31
Wayfinding	32
Arealfordeling	33
Kilder	34

Denne oppgaven tar for seg en fiktiv rehabilitering av nåværende Lambertseter videregående skole. I oppgaven gjøres bygget om til en ungdomsskole for de elevene som i dag går på Karlsrud ungdomsskole. Det legges opp til 360 elever delt på de tre ungdomstrinnene. Oppgaven bygger på krav til nybygg fra Oslo kommune. Det vil legges fram en total romoversikt, en helhetlig struktur og oppbygning av bygget, og noe mer detaljerte beskrivelser av fellesområdene i bygg A og B. Det er fokus på å gjøre bygget mer åpent, samtidig som det er viktig å ivare ta de elevene som ikke ønsker å være like synlige. Oppgaven bygger på debatten rundt åpenhet og transparens i nye skoleanlegg.

Stedsanalyse

Ved hjelp av en stedsanalyse har jeg kartlagt solforhold, ankomstmuligheter, nærmiljø og støy.

Bygget ligger sentralt på Karlsrud i Oslo, med kort vei til T-bane, matbutikk, skoletannlege og Lambertseters fasiliteter (kjøpesenter og bibliotek). Det ligger derfor optimalt til for å bli en del av nærmiljøet som et kulturelt tilskudd etter skoletid.

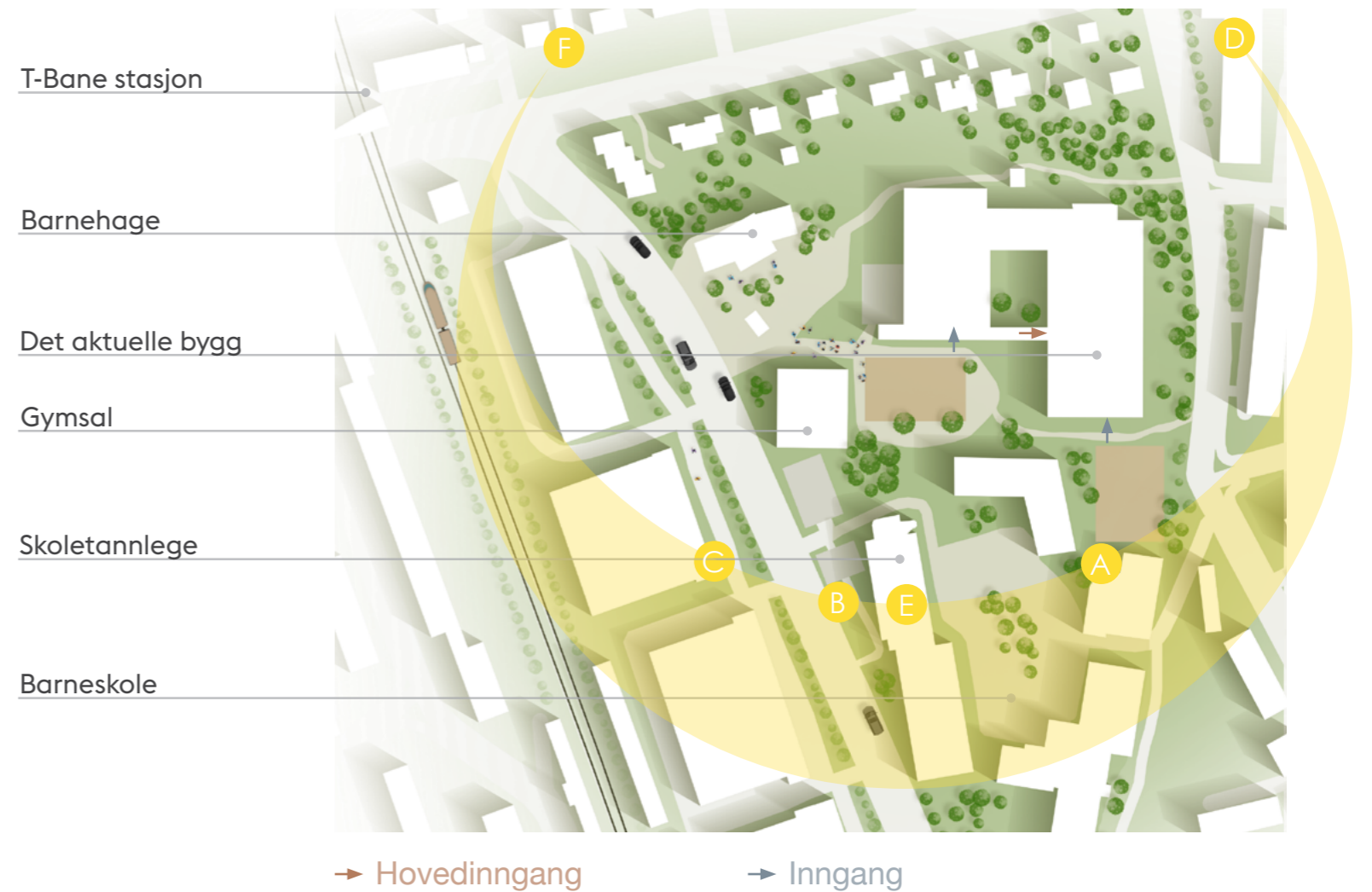
Det er gangvei og sti til bygget i alle retninger, det ligger også svært tilgjengelig til hovedvei. Bygget er likevel plassert inn på tomten og dermed litt skjermet mot støy fra veien. Gymsalen er også lagt som en skjerming mot veien. Plass for henting og bringing kunne vært bedre.

Byggets nordlige side er minst utsatt for støy, men også den delen med minst sol.

Vintersolverv : 21. desember 2020

Sommersolverv : 20. juni 2020

A : Soloppgang	kl. 09.17	D : Soloppgang	kl. 03.52
B : Kulminasjon	kl. 12.15	E : Kulminasjon	kl. 13.18
C : Solnedgang	kl. 16.09	F : Solnedgang	kl. 22.43

Hovedtiltak

Rehabiliterings hovedtiltak er å åpne opp og skape et nærmiljø der elever treffes på tvers av trinn og klasser...

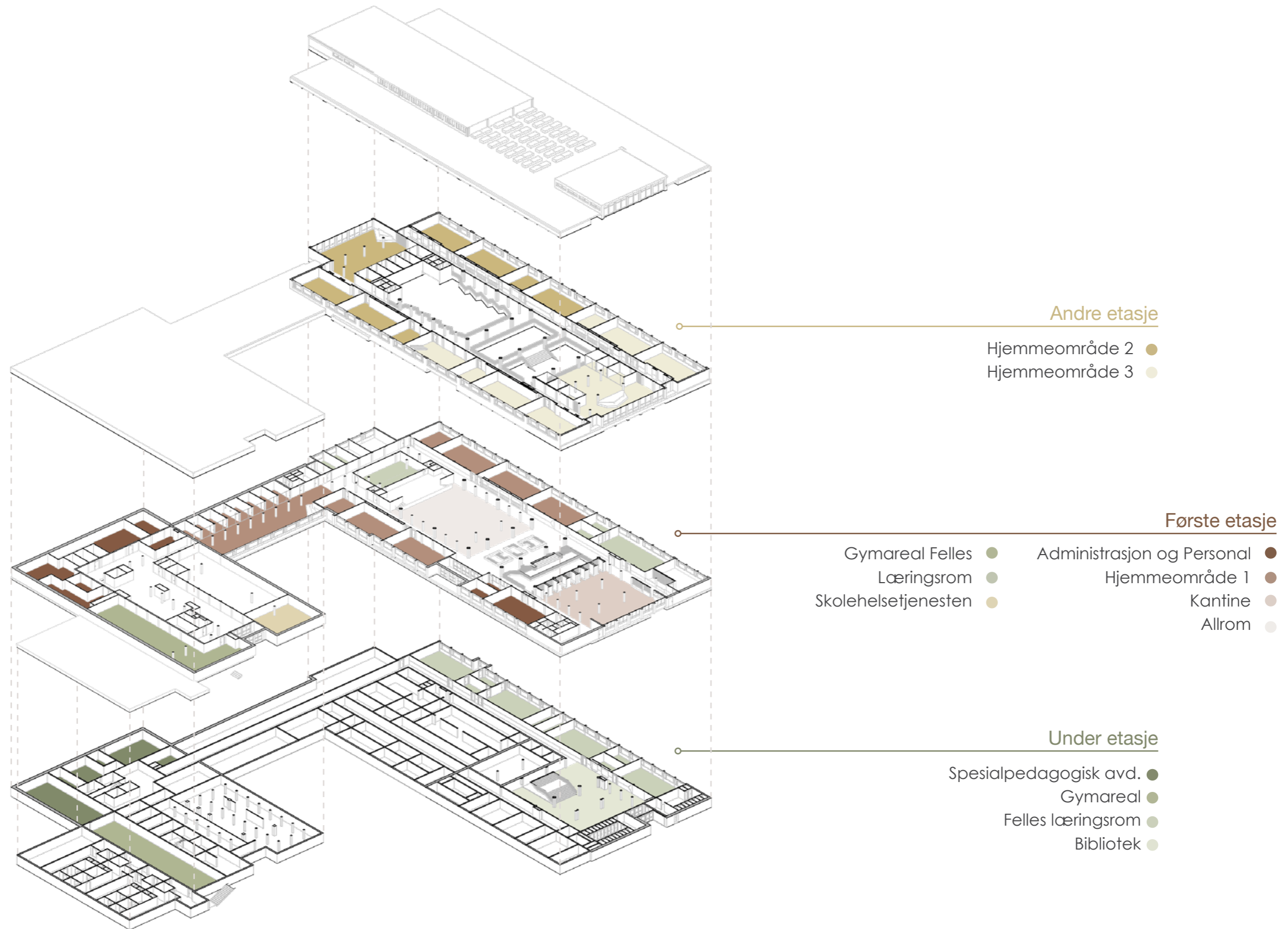

...legge til rette for skjerming i et slikt åpent miljø..

... gi rom for variert arbeid, gjennom forskjellige arbeidsplasser og soner.

Romfordeling

Plan U1

Romfordeling

I plan U1 finner vi flere av skolens generelle læringsrom, naturfag, teknologi og design, og kunst og håndverk, samt skolens bibliotek. Dette er rom som kan leies ut etter skoletid. Flere av rommene sambrukes, og det er derfor hensiktsmessig å ha de i nærheten av hverandre. Alle læringsrommene er plassert ut mot fasaden for å gi dagslys og utsyn. Biblioteket ligger i tilknytning trappegangen, skolens hjerte.

I den andre enden av etasjen er spesialpedagogisk avdeling med egen skjermet inngang. I tillegg er det gymgarderober med egen inngang tilknyttet ekstra gymareal.

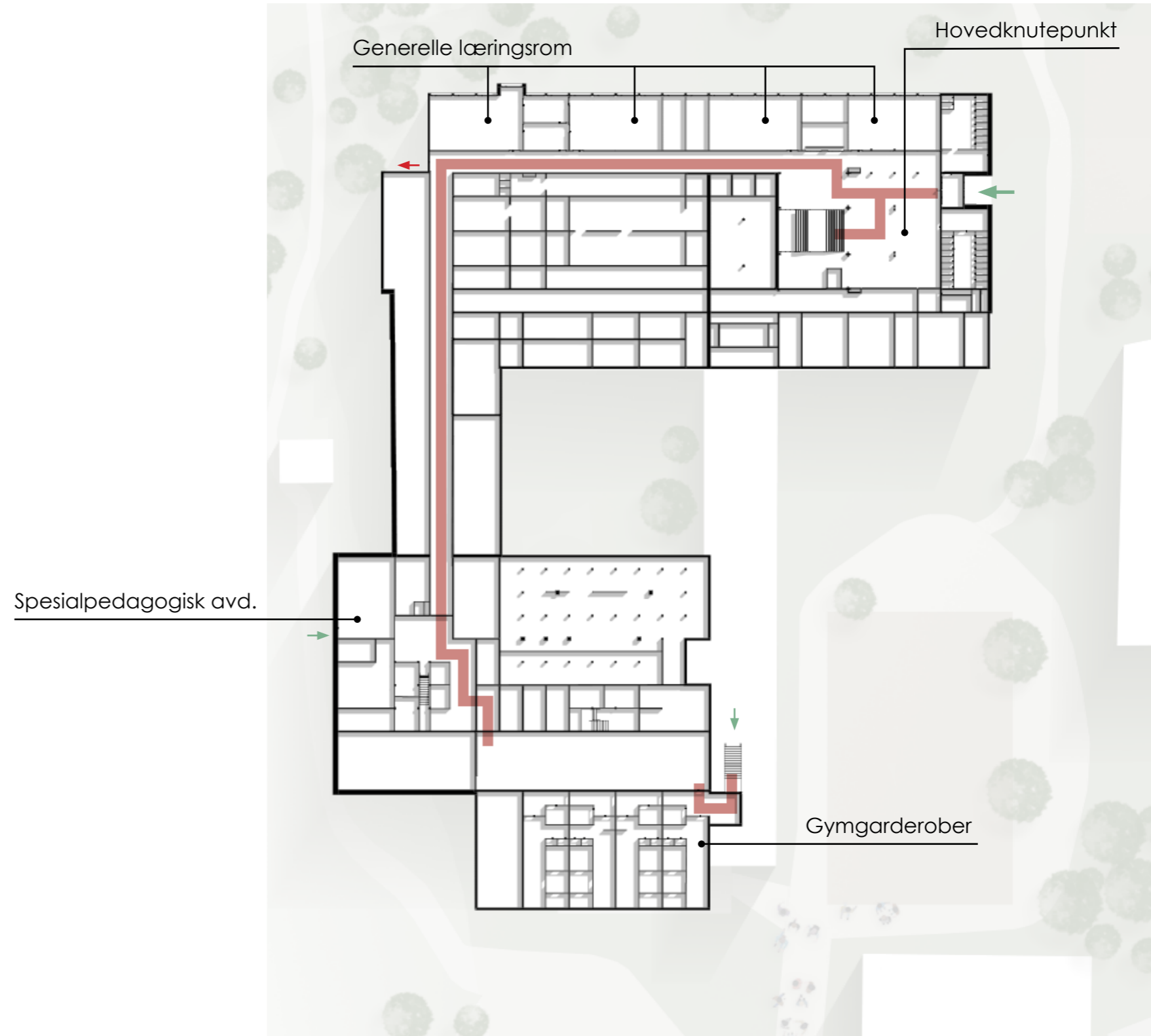
Resten av etasjen består av støtteareal, utilgjengelig for elever.

Åpenhet

Fellesområde i bunnen av trappegangen er åpen opp til byggets kjerne, slik at den skal virke innbydende og være en del av skolens fellesarealer. Resten av etasjen er skjermet for resten av bygget.

Bevegelsesmønster

Bevegelsesmønsteret i etasjen er preget av at store deler av etasjen er utilgjengelig for elevne. Lukket gang til de generelle læringsrommene er med på å symbolere at dette ikke er et fellesområde.

Plan I

Romfordeling

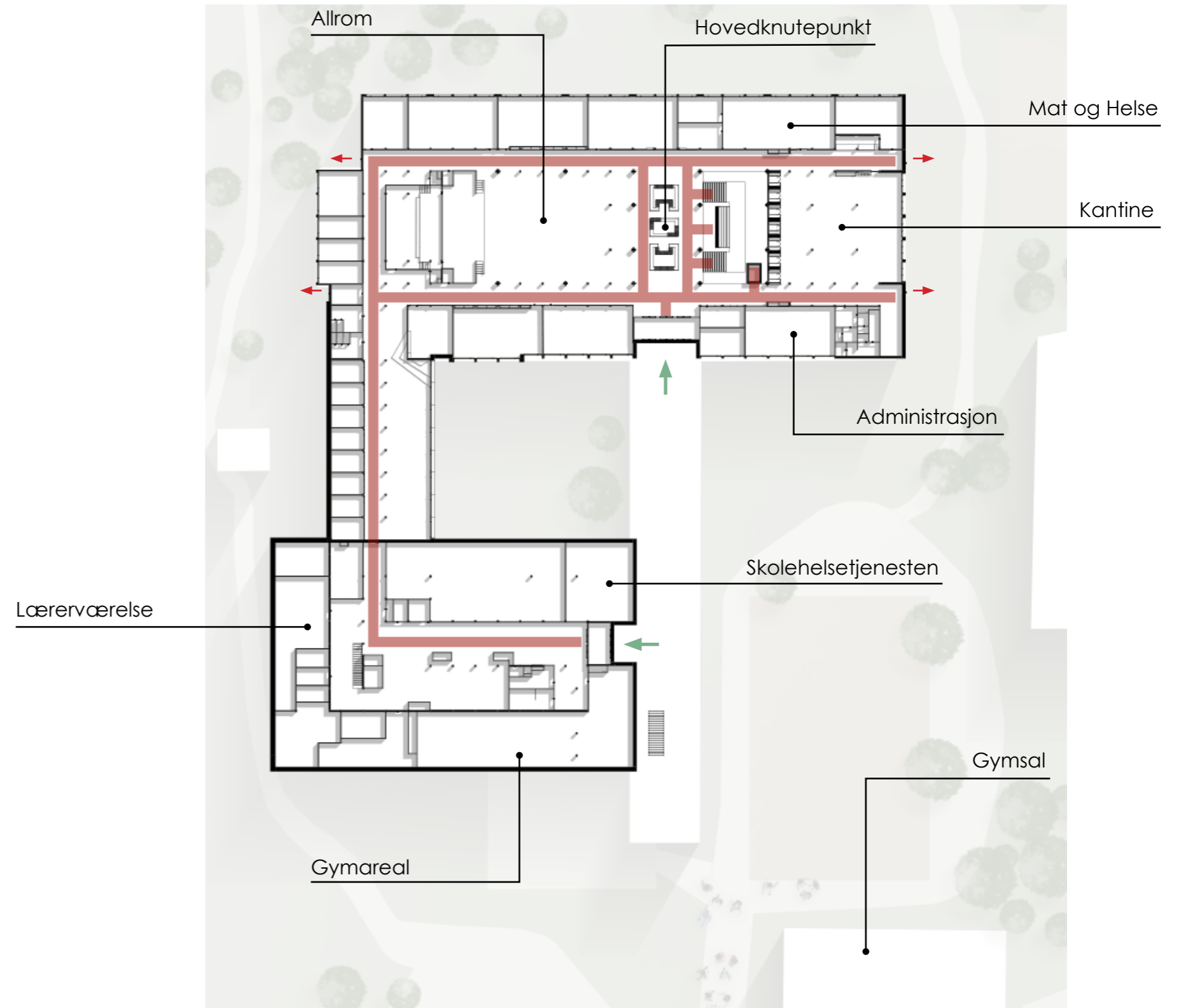
I plan 1 finner vi et av skolens tre hjemmeområder, kantine, administrasjon, allrom, lærerværelse, skolehelsetjenesten og ekstra gymareal. Alle læringsrom er plassert ut mot fasaden for å tilføye mest mulig dagslys. Kantinen er også plassert mot fasaden.

Åpenhet

Etasjens fellesområder er utformet så åpne som mulig for å gi liv og rommelighet til bygget. Veggen mellom trappegangen og kantinen er også delvis åpen for å gi hovedknutepunktet utsyn, og for at kantinen skal oppleves som åpen og som en del av de andre fellesområdene.

Bevegelsesmønster

Bevegelsesmønsteret i etasjen er preget av at en lett skal kunne orientere seg og enkelt finne frem til de forskjellige områdene i etasjen. De forskjellige møtepunktene er lagt i en "hovedåre" ut fra hovedknutepunktet for å skape liv og sosial ferdsel på tvers av klasstrinn.

Plan 2

Romfordeling

I plan 2 finner vi 2 av skolens hjemmeområder, øvre del av allrommet og fellesområde ved trappegangen. Også i denne etasjen er alle læringsrom plassert ut mot fasaden for å gi dagslys.

Åpenhet

Etasjen er svært åpen og har kun noen områder som er avskjermet. Veggen mellom trapperommet og fellesområde er åpnet opp for å gi utsyn fra flere steder i etasjen.

Bevegelsesmønster

I likhet med plan 1 er bevegelsesmønsteret i etasjen preget av at en lett skal kunne orientere seg og enkelt finne frem til de forskjellige områdene i etasjen. De forskjellige møtepunktene er lagt i en "hovedåre" ut fra hovedknutepunktet for å skape liv og sosial ferdsel på tvers av klasstrinn.

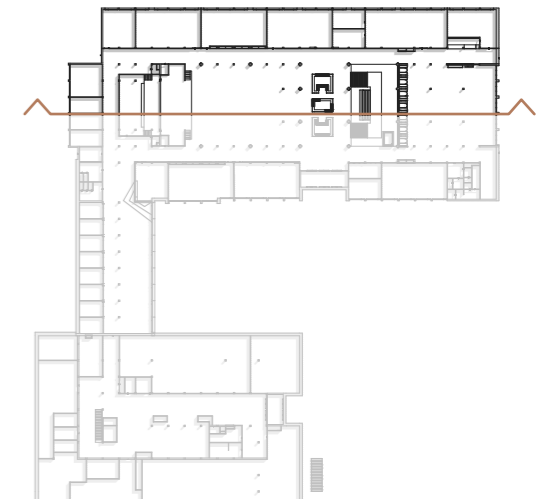
Dagslys og Åpenhet

Dagslys er viktig både for å føle seg opplagt og motivert, og for å være i riktig sinnstemning. Bygget er utformet slik at alle klasserommene har en fasade med dagslys og utsyn. Klasserommene er smale og lange i stede for dype og korte, slik at dagslyset blir best mulig utnyttet.

I skolens hovedknutepunkt, trappegangen, hjelper takvinduene til å tilføre mer dagslys.

Alle selvstudie stedene er også lagt i nærheten av fasaden for å legge tilrette for dagslys og arbeidslyst.

Åpenhet i skolens kjerne er med på å gi følelsen av rommelighet. Vegg mellom trapperommet og kantinen i plan 1 og studieområdet i plan 2 er åpnet opp for å gi følelsen av bedre lys og luft, og ikke minst utsyn. Veggene rundt allrommet er fjernet og det er åpnet opp ett parti mellom plan 1 og 2 ved inngangspartiet for å skape en større åpenhet og følelsen av et nærmiljø hvor en ser folkeliv på tvers av etasjene.

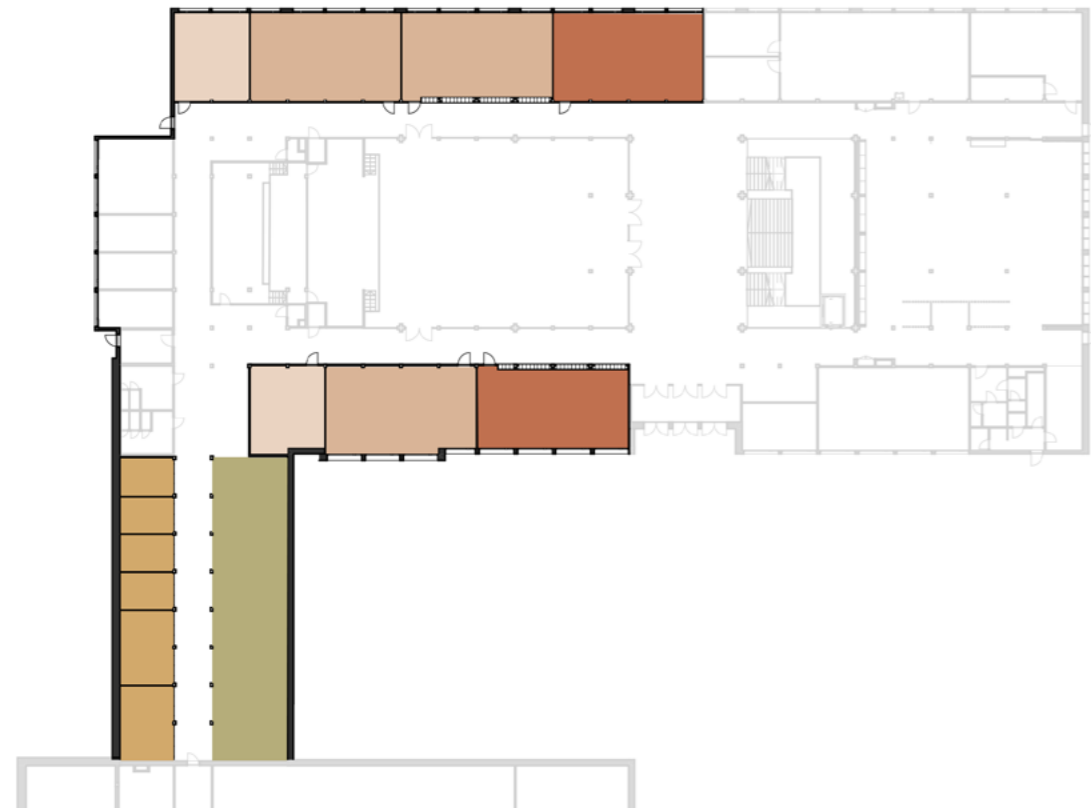

Visualisering av plan 2. Her ser vi øverste del av trapperommet og tvers over hele allrommet.

Hjemmeområder

Plan 1

Plan 2

- Auditorium
- Klasserom
- Teamrom
- Studieområdet
- Grupperom

Et hjemmeområde er hvert trinn sitt eget område med deres funksjoner samlet på et sted. Hvert hjemmeområde består av 4 klasserom, et auditorium, studieområde med grupperom, skap og 2 teamrom.

Hvert trinn har sin sone som gir følelsen av et nabolag. I dette nabolaget har de sine viktigste hverdagsfunksjoner samt sitt eget hjemlige klasserom. Det er valgt denne type inndeling for å slippe å ha foldevegger mellom klasserommene, slike vegger har

dårligere lyddemping mellom rommene og fører til økt støy. Det er derfor tilført et auditorium til hvert hjemmeområde slik at om flere klasser skal ha undervisning sammen, kan disse benyttes. Det er også grupperom i studieområdene som kan benyttes til mindre grupper.

For at elevene skal kunne jobbe best mulig i grupper og individuelt er studieområdene laget slik at de skal dekke alle behov. Tanken er at hele klassen skal kunne flytte

seg fra klasserommet og ut til studieområdet for å jobbe enten i grupper eller individuelt. Slik vil lærerne ha alle elevene samlet på ett sted uten at de forstyrrer hverandre. Dette vil gi lærerne bedre mulighet til å følge opp og veilede selvstendig arbeid.

Studieområdene er tilrettelagt variert arbeid med soner for "henging", sosiale møter, små gruppebord, langbord, stillerom og grupperom for aktivt arbeid.

Visualisering av skolens hjertet, fellesområde ved hovedinngangen i plan 1.

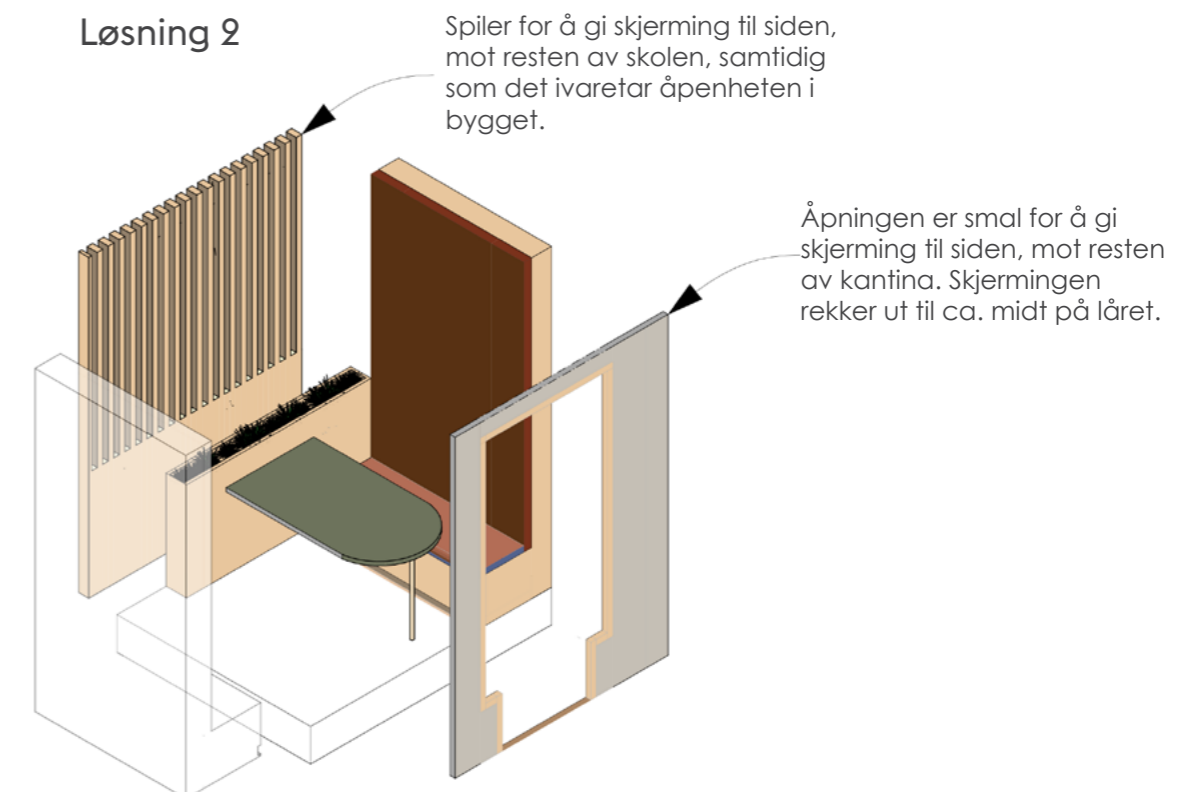
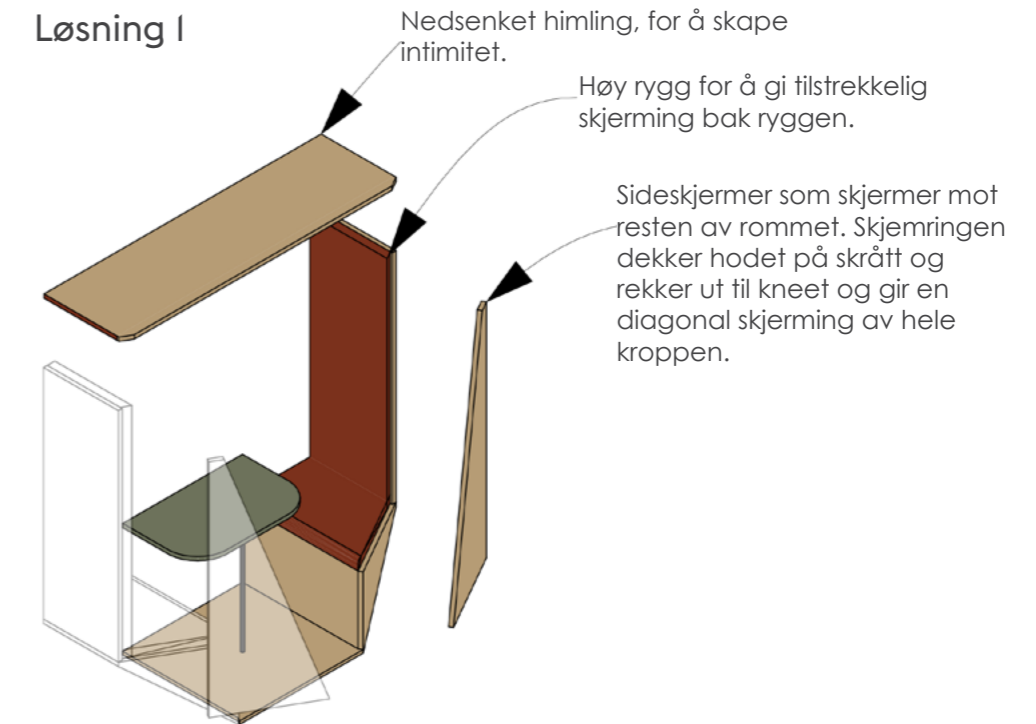
Tiltak for skjeming i åpent miljø

Bygget er delvis åpnet opp. Det er derfor også viktig å tenke på de elevene som dette kan være en utfordring for. Det er derfor tilført tiltak for skjeming. Disse tiltakene består av to løsninger. En løsning som er spredt rundt i bygget og en løsning forbeholdt kantinen. Begge løsningene er utformet for å gi tilstrekkelig med skjeming og er basert på oppgavens forskningsdel.

Studien fra forskningsdelen viste at elever i 13-16 årsalderen ønsker å sitte med ryggen eller siden til resten av "rommet". Når de sitter med siden til, ønsker de skjeming bak ryggen og på begge sidene av kroppen. Denne skjemingen ønsket de minst opp til skulderhøyde og bredden på sideskemingen ønsket de minst ut til midten av låret.

1:
Løsning 1 er en nisje innfelt i veggene i flere av skolens ganger. For å få til ønsket skjeming har nisjen fått et nedsenket tak for å skape intimitet. Den har også fått sideskjermer som er vinklet ut slik at en skal klare å sette seg ned. De er laget slik at det er plass til to og to, men ikke ved siden av hverandre, dette gir mulighet til å sitte med en venn, men også trekke seg tilbake å sitte alene. Setter man seg alene i en slik nisje er det mest sannsynlig slik du får være i fred.

2:
Løsning 2 er en rekke båser i kantinen som ligger som en vegg mellom selve kantinen og trapperommet. Disse båsene består av sitteplass til 4, bord med mulighet for lading, blomsterkasse og spiler ut mot trappen. Det er valgt spiler mot trappen for å gi følelsen av skjeming. Åpningen inn til båsene er smal slik at en får skjeming mot kantinen når en sitter. Denne skjemingen rekker til ca midt på låret, slik elevene i studien ønsket. Himlingen er noe nedsenket for å skape en intim "hule". Båsene har en pute med tekstil som går gjennom hele, fra sittebenken på den ene siden, opp veggen, strekker seg over himlingen og helt ned til sittebenken på den andre siden. Dette tekstilet vil være med å skape en akustikk som gjenspeiler følelsen av intimitet inne i båsen.

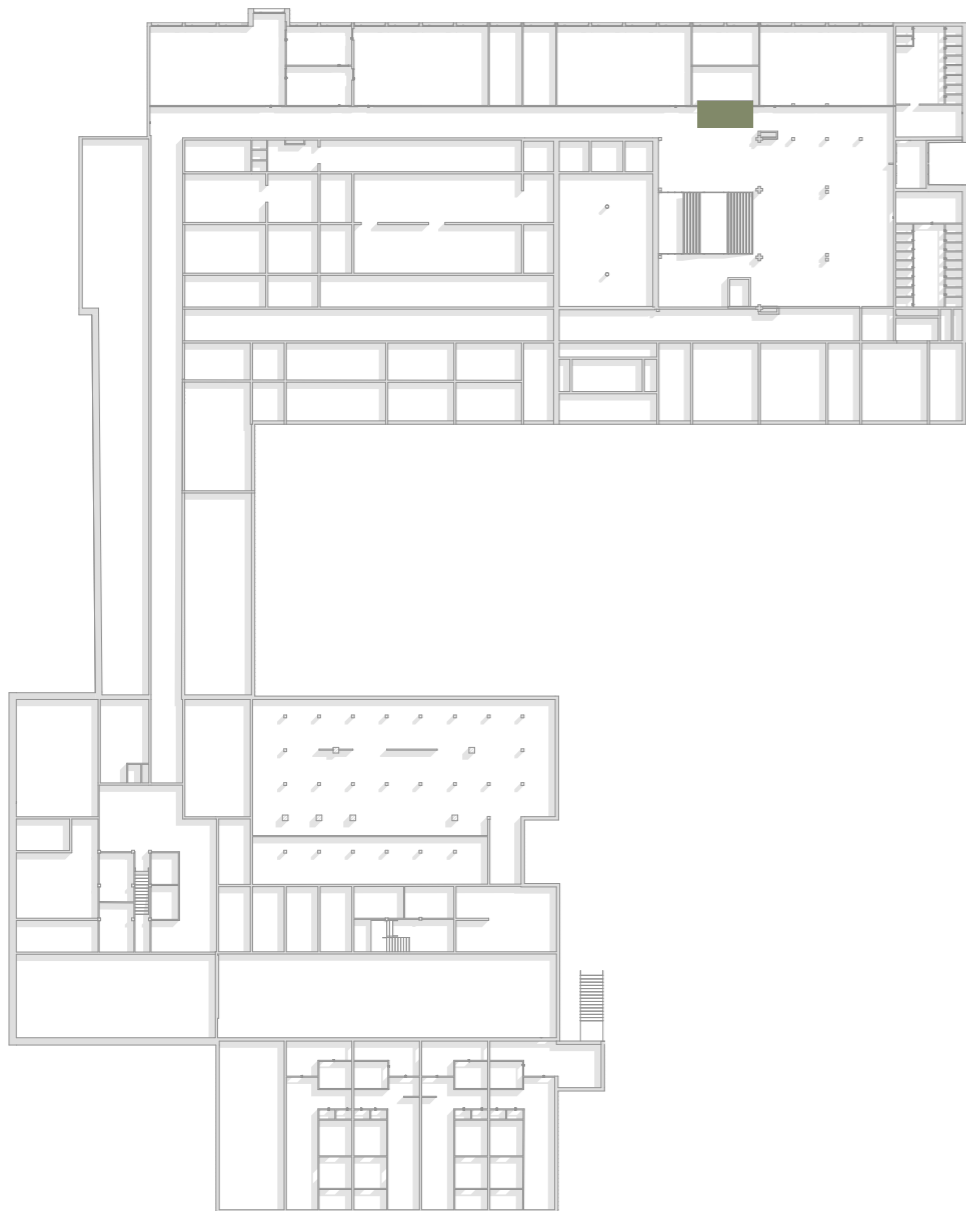

Tiltak for skjeming i åpent miljø : Plassering

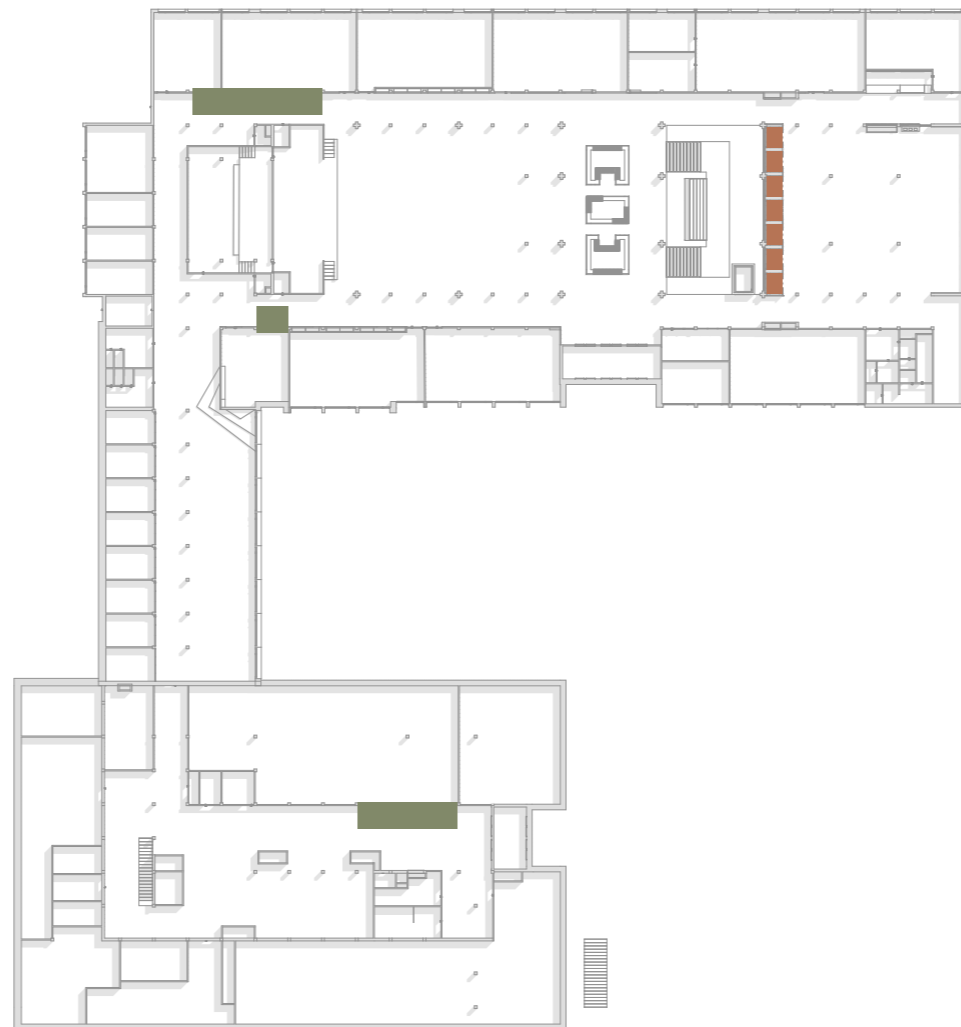
● Løsning 1

● Løsning 2

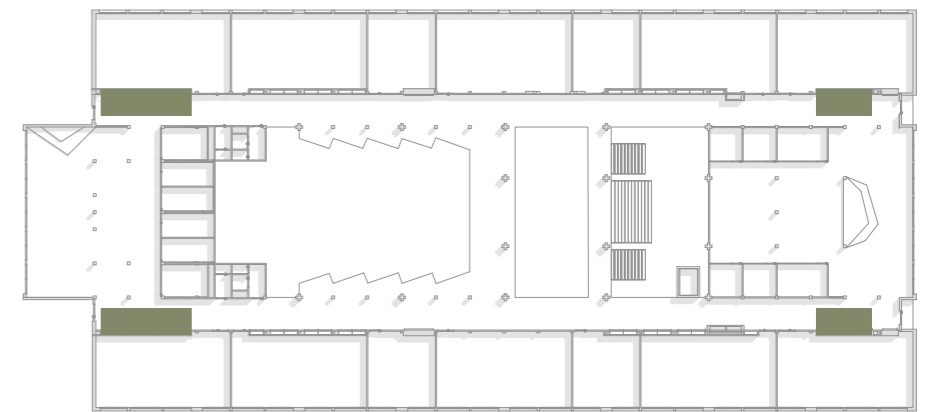
Plan U1

Plan I

Plan 2

Tiltak for skjerming i åpent miljø : Løsning I

Visualisering av skjerming i åpent miljø fra plan 2.

Visualisering av skjerming i åpent miljø fra plan 2.

Tiltak for skjerming i åpent miljø : Løsning 2

Visualisering av skjerming i åpent miljø fra kantinen.

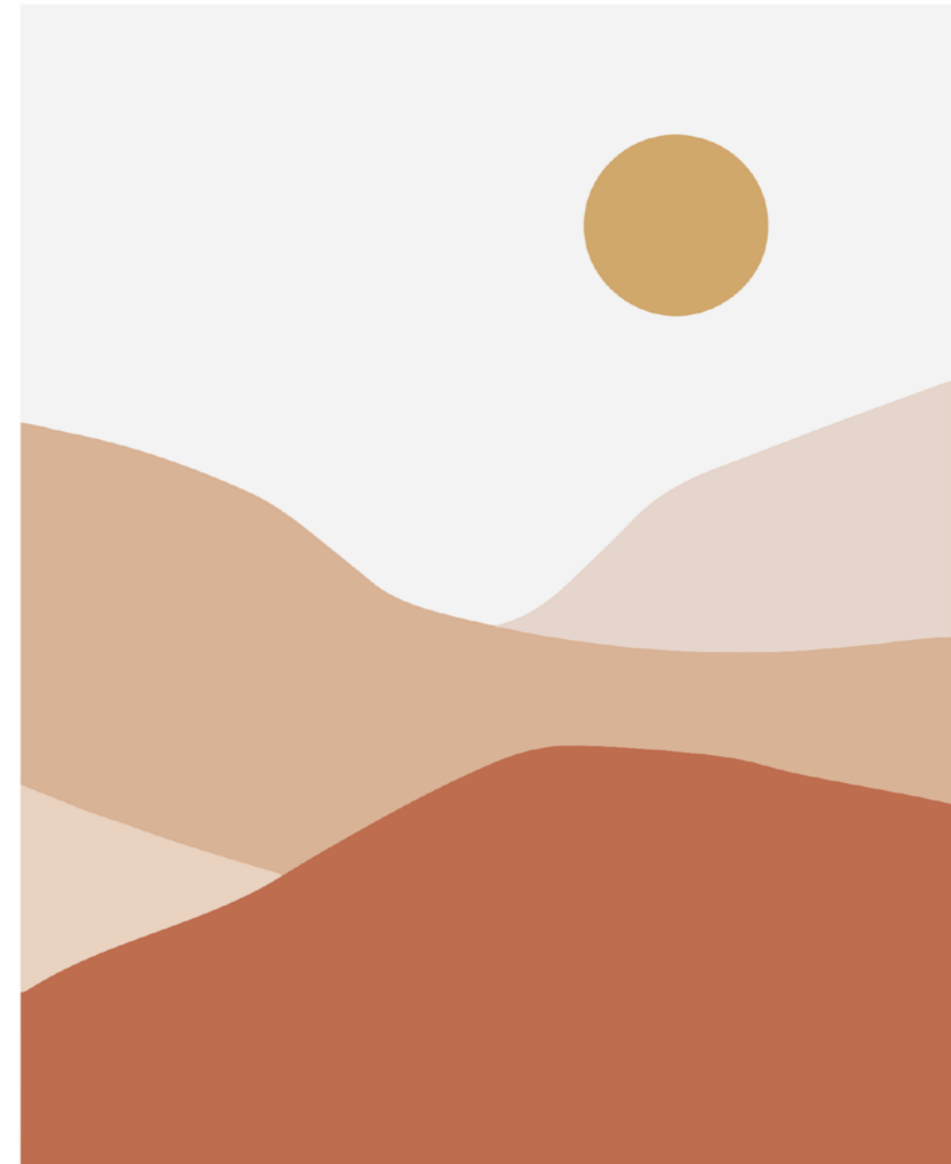

Visualisering av innsiden av skjermings"båsene" i kantinen.

Stress Ned

Farger kommer fra lysbølger. Varme farger kommer fra lange lysbølger og gir energi. I Norge mister vi disse lange lysbølgene på vinterstid, samtidig som naturen mister sine farger. Et helt halvt år, hvert år, får vi mindre energi fra våre omgivelser. Farger kan være med på å gi oss litt av denne energien gjennom hele året.

Visualisering av skolens hjertet, fellesområde ved hovedinngangen i plan 1.

Hovedmaterialer

Gulvmaterialer

Varierte gulvmaterialer blir brukt for å skape variasjon og soneinndelinger. Det varierer mellom Industriparkett i Eik (1), Forbo Marmoleum Cocoa White Chocolate (2) og Forbo Marmoleum Walton Rosemary Green (3).

Veggfarger

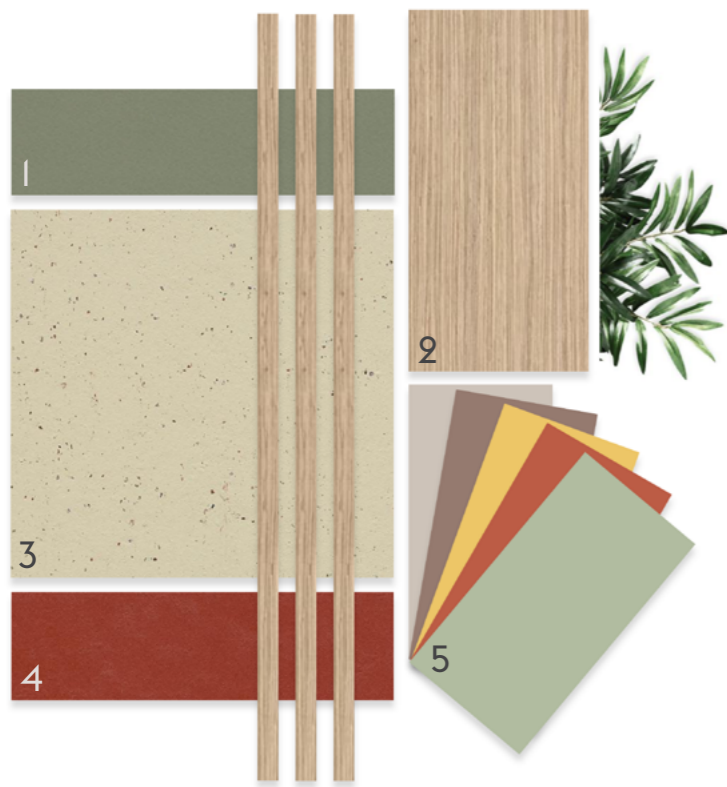
Veggfargene varierer fra sone til sone, noen farger går igjen flere steder. Det vil også være 2 delte veggfarger i gangene som en del av Wayfindingen i bygget. Beige-grå (4) er øvre del av todelingen mens den nedre fargen varierer (5).

Gjentagende deltager

Noen materialer går igjen som en gjentagende helhetsfaktor i bygget. Dette er detaljer som sort RAL9005 og Eik som materiale til både møbler, rekkverk og spieler som skillevegger.

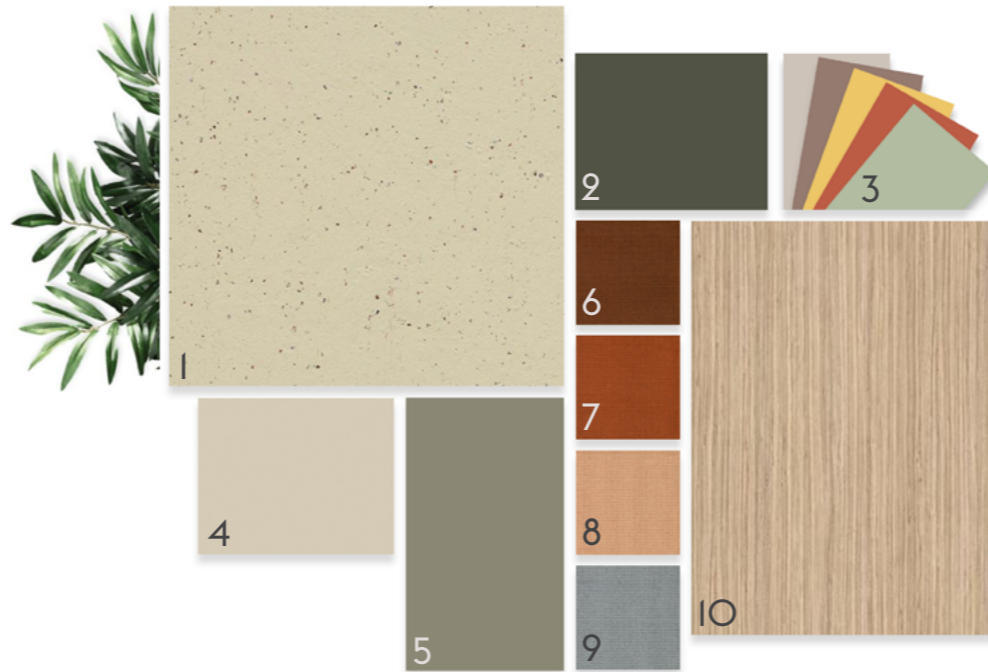
Øvrige fargepaletter

Studieområder

Materialer
Studieområdene varierer i utforming, men bygges opp av samme funksjoner og ut fra samme fargepalett. Hovedgulvet er Forbo Marmoleum Cocoa White Chocolate (3), noen soner får eget gulv, Forbo Marmoleum Walton Rosemary Green (1), og Walton Berlin Red (4). Møbleringen består av møbler med varierende farger ut i fra en standard palett (5). Flere av de arkitektoniske elementene og noen av møblene består av eik (2).

Bibliotek

Materialer
Gulvet i biblioteket er forbo marmoleumsgulv i fargen Cocoa White Chocolate (1), noen soner er rammet inn ved bruk av annet gulv, Forbo Marmoleum Walton Rosemary Green (5). På veggene finner vi variasjon mellom en organisk grønn (2) og en beige farge (4). Den ene veggene er dekorert med akustikk elementer med stoff fra Kvadrat Merit, 032 (7), 031 (8), 016 (9) og 033 (6). Trapp, bokhyller under trappen og flere av bordene er av eik (10). Øvrig møblering er av stoff i ulike varme farger (3).

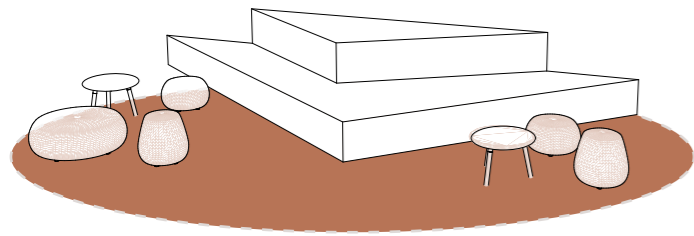
Kantine

Materialer
Kantinen er innredet med stablebare stoler med Oliven grønt skall (2) og polstret sete (1). Alle vegger blir malt med en beige-grå farge (3) med glanshetsgrad 10. Hele gulvflaten er av industiparkett i Eik (4). Bord og plassbygde elementer er av Eik (5). Bordplatene i nisjene er dekt med Forbo Desktop Olive Green (6). Nisjer og flyttbare sittelementer har puter trukket med Kvadrat Merit 033 (10). Veggene ved barbordene er dekorert med akustikk elementer med stoff fra Kvadrat Merit, 032 (7), 031 (8), 016 (9) og 033 (10).

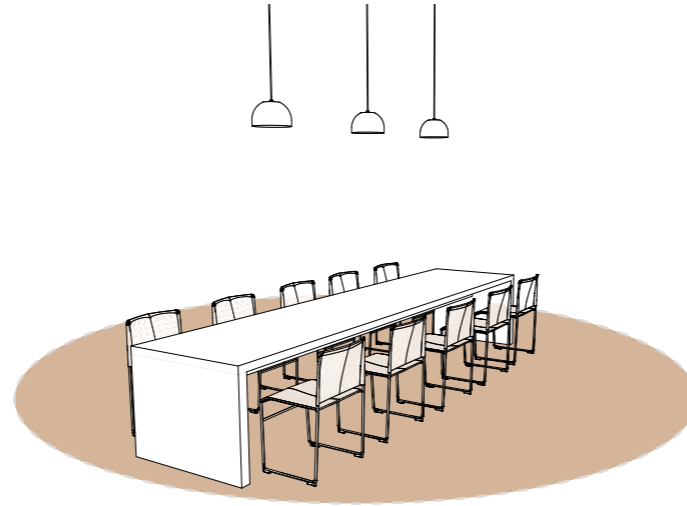
Studieområder : Elementer

Hvert studieområde er bygd opp av de samme elementene.
Farger og plassering varierer i hvert område utifra samme fargepalett.

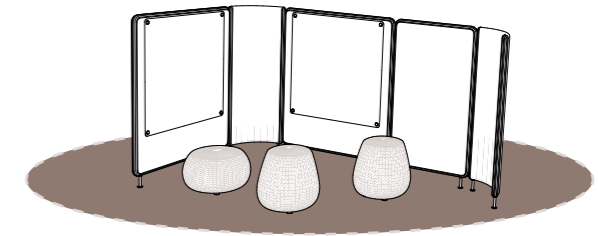
Minitribune

Minitribunen varierer i fasong, men består av to trinn. Tribunen er tilrettelagt henging for lesing eller sosiale møter. Det vil være puter, sakkosekker og puffer tilhørende tribunen.

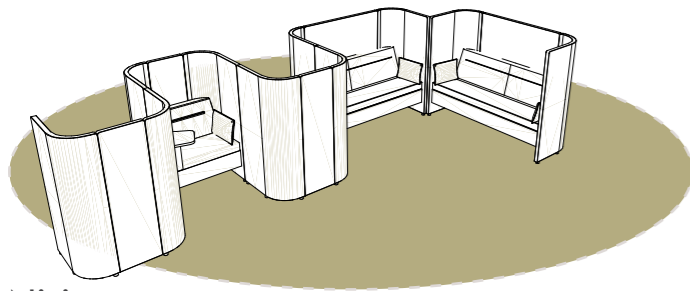
Langbord

Langbordet er for gruppearbeid eller enkeltarbeid for de som liker å sitte sammen. Her er det rom for rolig prat og samarbeid på tvers av bordet.

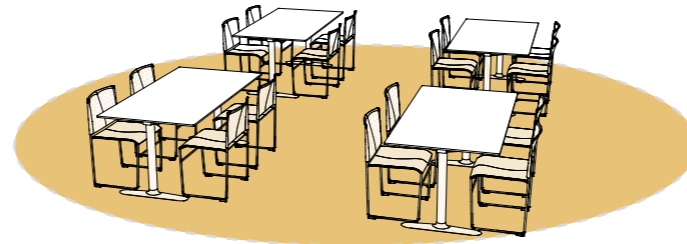
Kreativthjørne

Det kreative hjørnet består av flere whiteboards og puffer. Slik kan elevene enkelt tegne og illustrere kreativt arbeid i grupper.

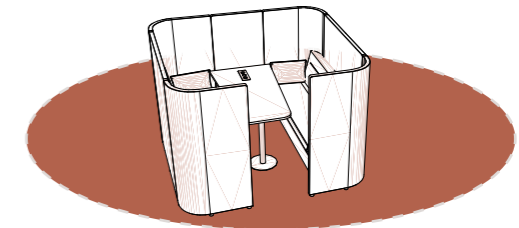
Nisjer

Studieområdene har forskjellige nisjer for stillelesning, konsentrert arbeid eller små intime møter. Noen av nisjene er for kun en person og noen er for flere, noen har sofa og noen har pult. Av typen EFG Surround.

Arbeidsområde

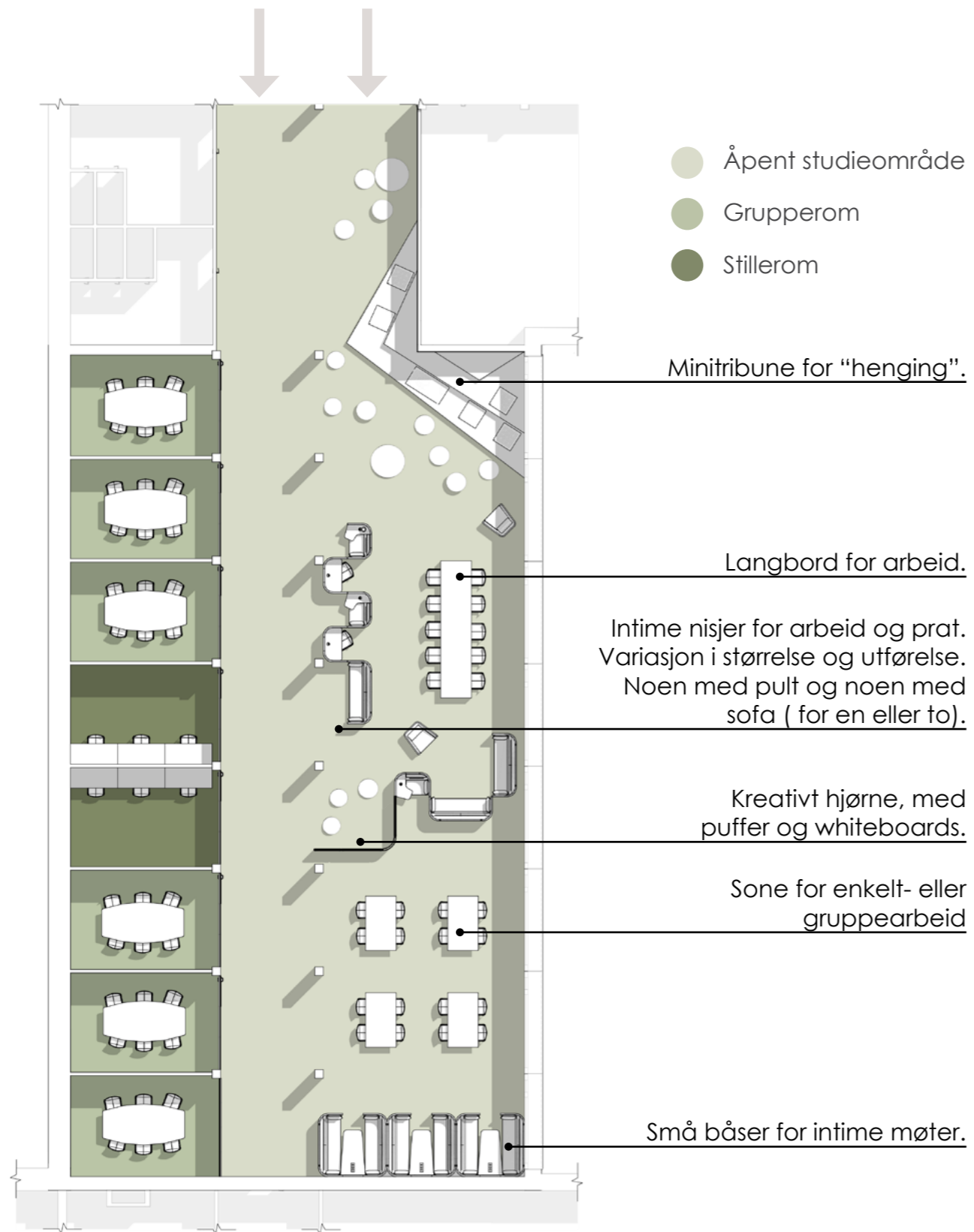
I studieområdene finner vi også en sone for gruppearbeid for mindre grupper eller individuell jobbing. Her er det rom for rolig prat og samarbeid. Møbleringen er fleksibel og en kan enkelt ommøblere om nødvendig.

Båser

Båsene består av to mindre sofaer og et bord. De egner seg godt for mindre gruppearbeid som trives med mer ro. Båsene består av akustiske skillevegger slik at de føles lune, intime, gir ro og rom for konsentrasjon. Av typen EFG Surround.

Studieområde I, Plan I

Studieområde 2, Plan 2

- Åpent studieområde
- Grupperom
- Stillerom

Minitribune for "henging".

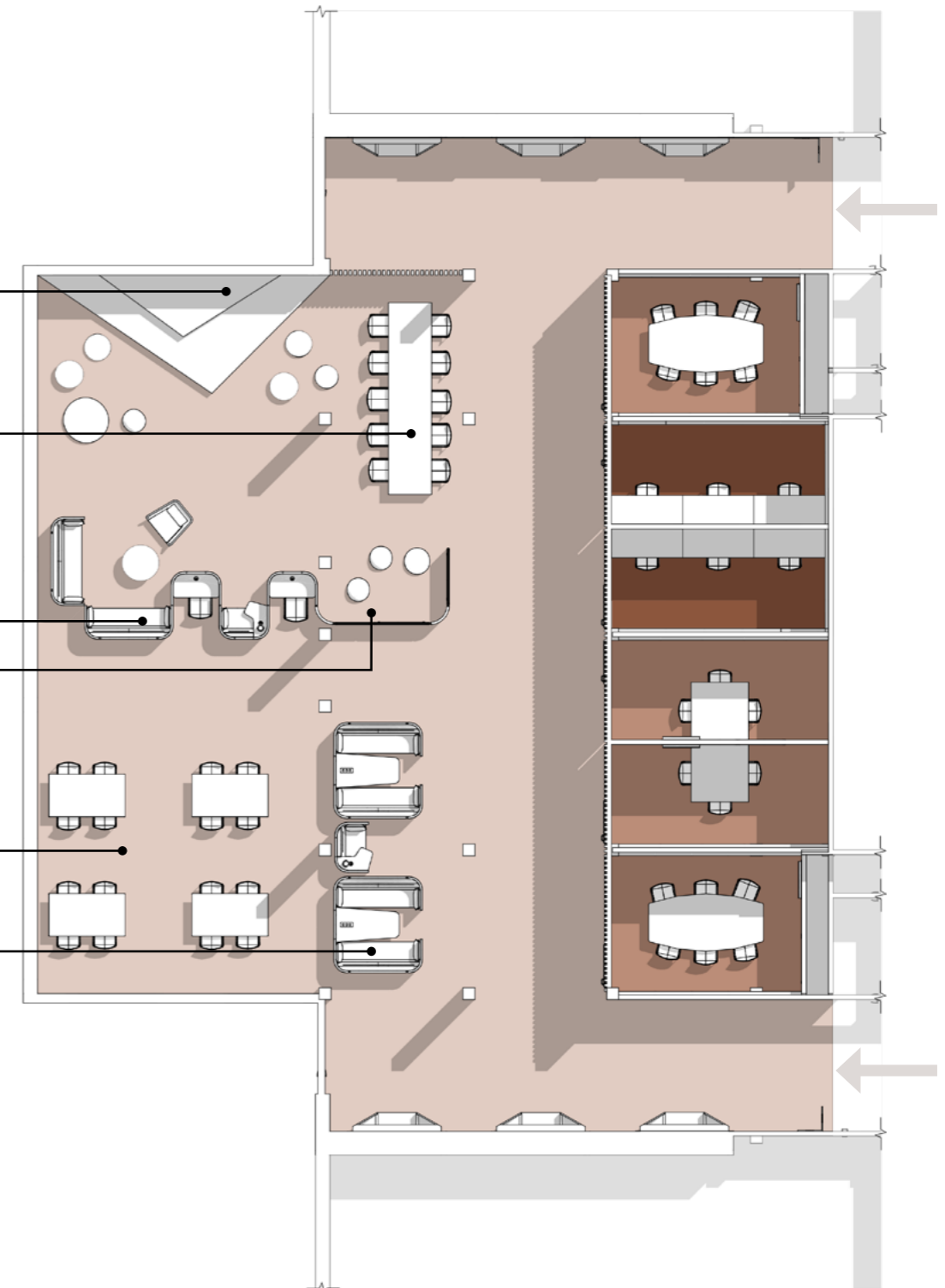
Langbord for arbeid.

Intime nisjer for arbeid og prat.
Variasjon i størrelse og utførelse.
Noen med pult og noen med
sofa (for en eller to).

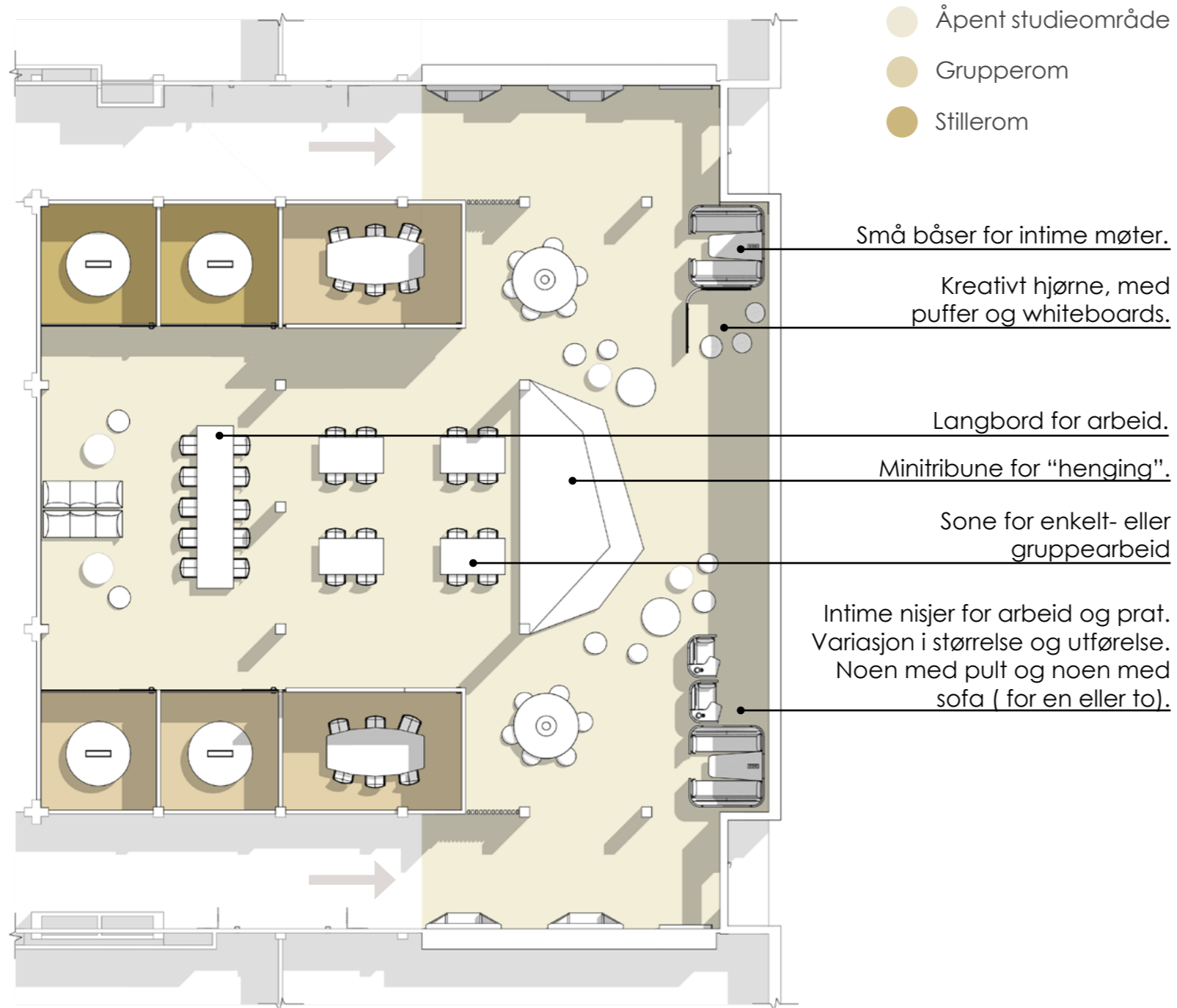
Kreativt hjørne, med
puffer og whiteboards.

Sone for enkelt- eller
gruppearbeid

Små båser for intime møter.

Studieområde 3, Plan 2

Stillerom

Stillerommene er tilrettelagt de elevene som trenger 100% stillhet for å konsentrere seg. I stillerommene finner man plass til 3 personer. Her er man omringet av rolige naturfarger.

Grupperom

Grupperommene er tilrettelagt mer høylytte grupper som trenger eget rom for å ikke forstyrre resten av klassen. Rommet består av et ovalt møtebord som gir god mulighet til samarbeid. Rommet har også whiteboards slik at de kan tegne og illustrere. Her er man omringet av aktiviserende farger som passer godt til et aktivt gruppearbeid.

Grupperom

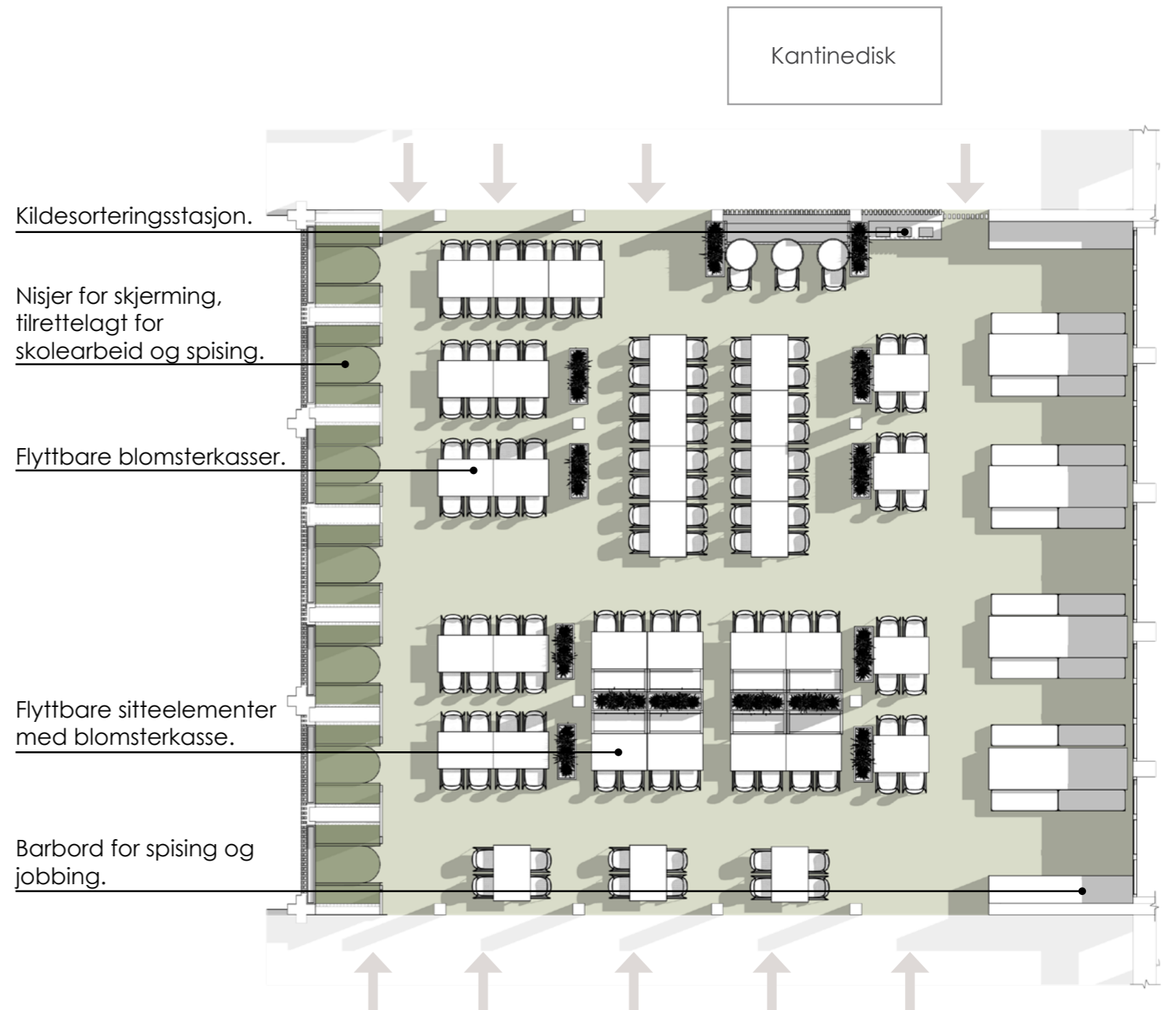
Visualisering av grupperommene i stuideområde 2 i plan 2. Her ser vi at det vil være folie på glasset som gir noe intimitet til rommet, samtidig som lærerne kan se om noen trenger hjelp.

Kantine

Kantinen er utformet for å tilfredstille elevenes varierende behov. Noen liker å sitte på langbord, noen liker å sitte i mindre grupper og noen liker å sitte skjermet. Noen av plassene er ekstra tilrettelagt for skolearbeid med mulighet for lading. Lading finner man ved barbordene, den faste sittebenken og i nisjene. Kantinen er utformet med rolige og harmoniske farger og grønne planter for å gi elevene en pause fra all den faglige stimulien de får gjennom skoledagen.

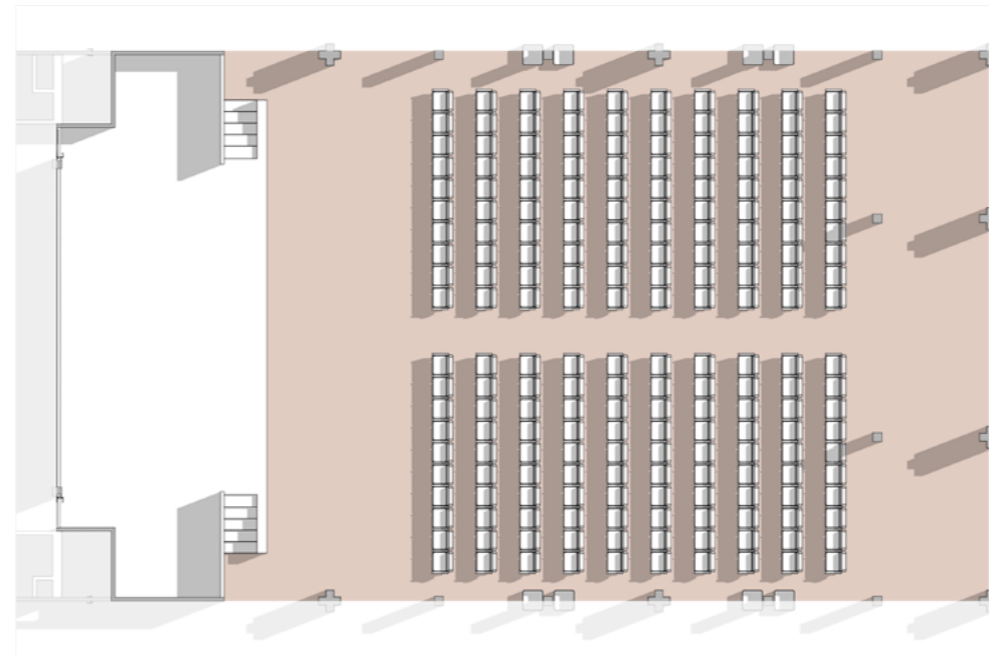

- Kantineområde
- Skjerming i åpent miljø

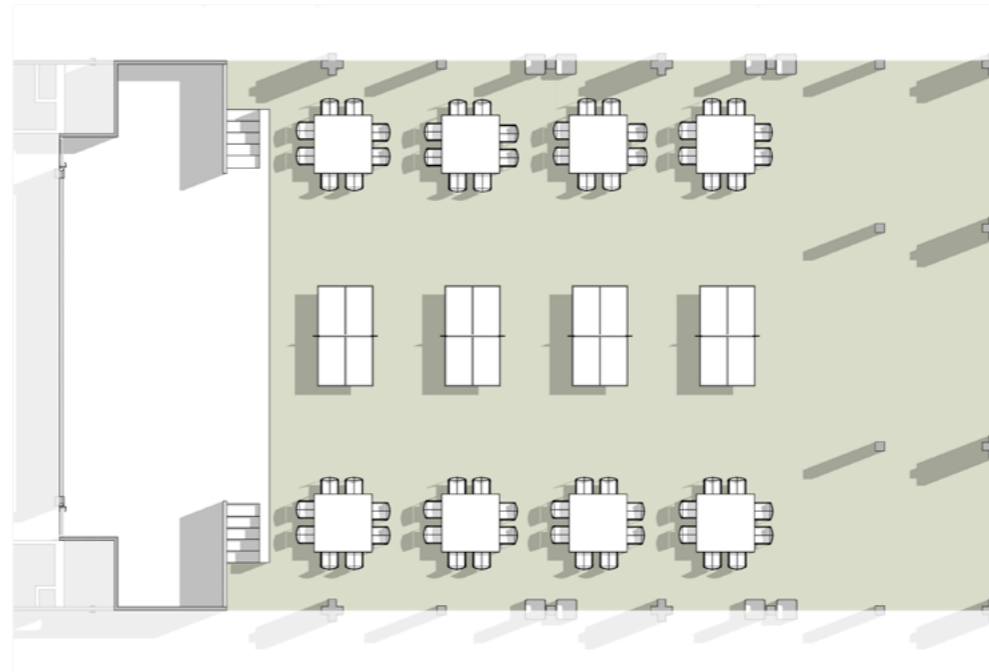
Allrom

Allrommet er fleksibelt, slik at det enkelt kan ommøbleres etter behov. Allrommet kan brukes som oppholdsrom, studieområde, teater/foredrag, utstillingslokale osv.

Eksempel 1

Dette er et eksempel på stoloppsett når scenen skal brukes enten til et teaterstykke, konsert eller som foredragssal.

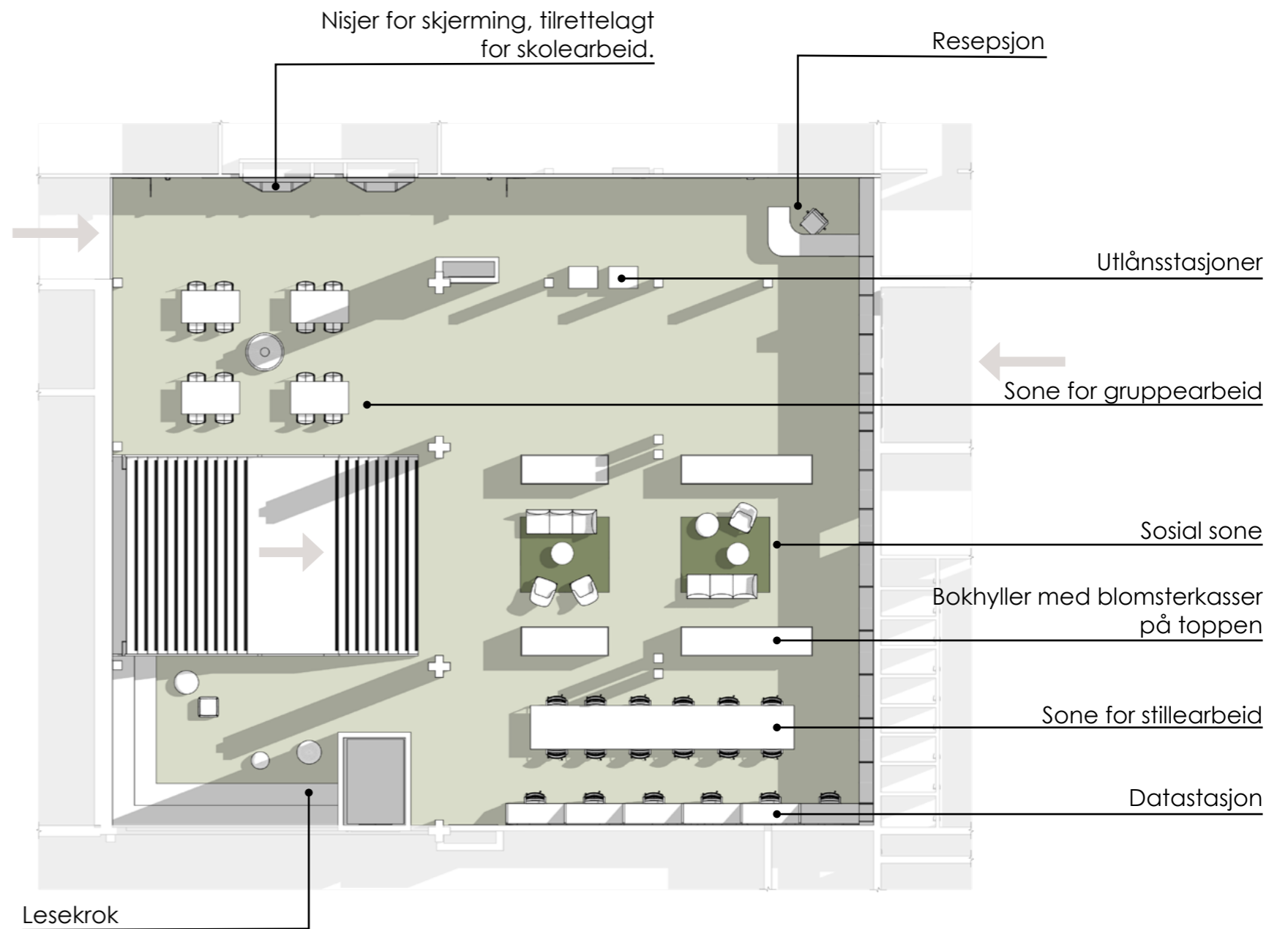

Eksempel 2

Dette er et eksempel på et oppsett til hverdags. Her kan elevene bruke allrommet som et aktivt oppholdsrom i friminuttene. Her finner vi store bord som kan stå fra hverandre eller slås sammen til store langbord. På midten er det bordtennisbord som kan være en sosial og aktiviserende aktivitet i friminutt.

Bibliotek

Biblioteket er et tilskudd til de andre åpne arealene på skolen og ligger i underetasjen, ved underetasjens hovedinngang og rett ved trappen opp til plan 1. Her finner vi stasjonære pc'er, lese krok, sone for stillelesning, arbeidssone, sosiale soner og nisjer for skjerming i åpent miljø, samt masse plass til bøker. Bokhyllene er plassert som skjerminger i rommet og langs hele den ene veggen, og innfelt under trappen.

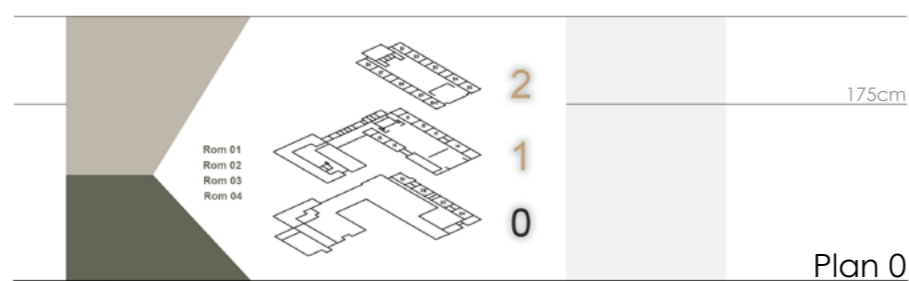
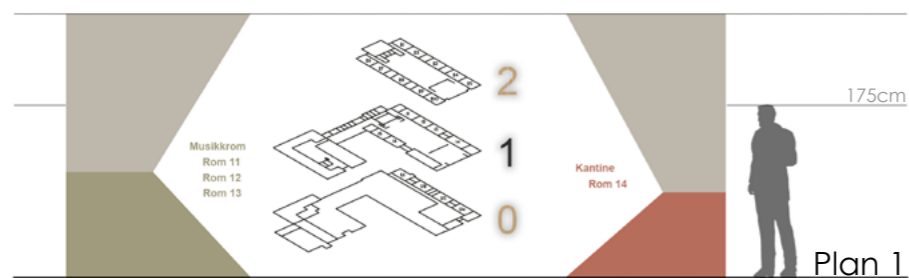
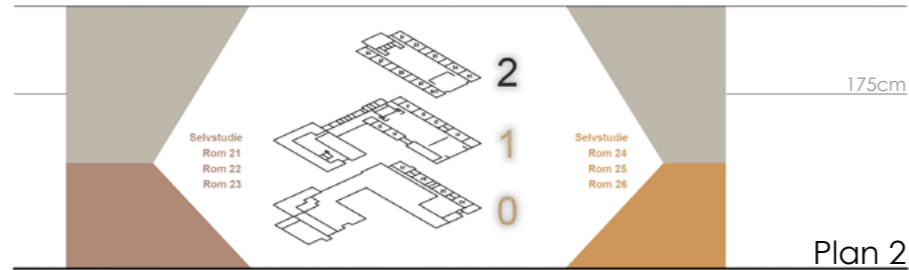
Visualisering av skolens hjertet, fellesområde ved hovedinngangen i plan 1.

Wayfinding

God wayfinding er viktig for at folk skal føle seg komfortable. De slipper å lete etter funksjoner i et ukjent bygg. På en skole kan dette være veldig betryggende når man er ny på skolen eller når man skal til et nytt klasserom kan ikke vet hvor er.

Wayfindingen i bygget består at et prinsipp der hver halvdel av en etasje har sin egen farge. Denne fargen fungerer som en ledestripe og som en identitet til trinnenes hjemmeområder. Fargen vil også føre til en enklere orientering i bygget.

I tillegg til ledestripen har hver etasje en stor plan over alle rommene, slik at en lett finner ut hvor en skal gå, og man må ikke lete for å finne denne informasjonen. Rommene er vist med rom nummer på planen. Disse romnumrene er skiltet utenfor inngangen til hvert rom. Dette skiltet er laget slik at det skal kunne sees fra enhver vinkel.

Visualisering av ledestripen og plantavlen i plan 2.

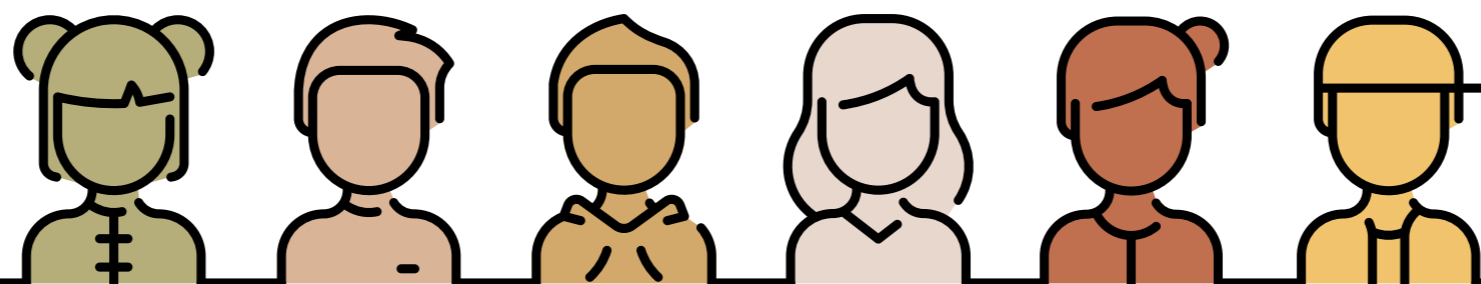
Visualisering av rom 23 i plan 2. Her ser vi hvordan romnr.skiltet enkelt kan sees fra enhver vinkel.

Arealfordeling

Løsningen er bygd på de krav oslo kommune setter til skolebygg gjennom kravsettet "Standard krevspesifikasjon for skoleanlegg". Løsningen oppfyller alle arealkrav for nybygg bort sett fra to rom. Teknologi og design-, og Naturfagsrommet er litt mindre enn kravene ved nybygg. Siden løsningen er en rehabilitering og disse to rommene forblir slik de er i dag så har jeg latt dette være greit.

	Typeareal	Arealbeskrivelse	Oslo Standard Kravspesifikasjon 8-10 trinn nybygg			Min oppgave		
			Antall	kvm per	totalt	Antall	kvm per	totalt
N	Hjemområde 8-10	Generelle læringsarealer (Klasse-/grupperom)	540	2,5	1350	360 elever	3,86	1392,72
N	Hjemområde 8-10	Tilleggsareal hjemmeområde	1	90	90	1 per trinn	ca 250	749,09
N	Hjemområde 8-10	Elevgarderober og toaletter 8-10 trinn	540	0,525	283,5			
N	Hjemområde 8-10	Arbeidsplasser pedagoger	49	7	343	33	7,38	243,82
	Hjemområde 8-10	Totalt			2066,5			2385,63
N	Felles læringsareal	Auditorie	1	80	80	3	80-84	246,24
N	Felles læringsareal	Bibliotek	1	210	210	1	266	
N	Felles læringsareal	Musikk	1	130	130	1	134,98	134,98
N	Felles læringsareal	Kunst og håndverk	1	220	220	1	245,81	245,81
N	Felles læringsareal	Teknologi og design	1	93	93	1	82,71	82,71
N	Felles læringsareal	Naturfag	1	93	93	1	86,67	86,67
N	Felles læringsareal	Forbredelsesrom og vekstrom	1	25	25	1	39,73	39,73

Utdrag fra arealsammenlikningsskjema

Kilder

Ikoner forside: ikoner laget av Vitaly Gorbachev fra flaticon.com: <https://www.flaticon.com/packs/avatars-93?k=1590740852955>

Cutout persjoner fra både mrcutout.com og skalgubbar.se

Bilde fra konseptkollage: <https://biasol.com.au/portfolio/sussex-taps-workplace/>